

digst valgt. I den nævnte Anordning er der, saavidt jeg har kunnet opfatte den, paalagt en vis Deel af Communens Beboere, nemlig Fordegodsseiere, Selveiere og Arvesæstere, en bestemt Forpligtelse, hvorfra Andre ere undtagne, og som jeg ikke ret kan indsee, at den ene eller anden Commune har Ret til at fritage dem for. — Naar vi gaae til Amtsraadene, vil man i § 22 finde den Bestemmelse, at Amtmanden efter et af Indenrigsministeriet foreskrevet Schema affatter et Overslag over Indtægter og Udgifter i det kommende Regnskabsaar; dette er, saavidt jeg kan huske, overeensstemmende med, hvad der er foreslaaet i Udkastet om Kjøbstædernes kommunale Bestyrelse, at nemlig Communalbestyrelserne affatte et saadant Overslag for Kjøbstæderne; men der er det bestemt, at Børgrepræsentationen reviderer og deciderer dette Regnskab. Her er det derimod i § 24 bestemt, at Regnskabet for Amtsrepartitionssonden og Amtsfattigkassen revideres ved en af Amtsraadet paa 6 Aar valgt, lønnet Revisor og decideres af Raadet. Selv om man ellers vil lade Amtmanden blive i den samme Stilling, hvori han nu er, forekommer det mig, at der ingen Grund er til at lade ham deeltage i Regnskabets Decision. Jeg kommer herved til at tale om, hvorvidt det i det Hele taget er rigtigt, at Amtmanden bliver staaende som hidtil som Formand for Amtsraadet, saalænge han er en af Staten lønnet Embedsmand. Jeg kan ikke Andet end udtale, at jeg finder dette aldeles urigtigt. Efter min Opfattelse af Communen er den fremkommen som en naturlig Udvikling af de sociale Forhold; jeg troer ikke, at den skulde Statens Love sin Oprindelse, man kan godt tænke sig den bestaaende, selv uden Staten, saa at i det Dieblit, vi hertilands endnu vare saa heldige at have Communerne fra den gamle Tid med deres særlige Repræsentationsmaade og særlige Bestyrelsesmaade, vilde jeg betragte det som ikke alene uheldigt, men som fuldstændig uretfærdigt, om Staten i fjerneste Maade vilde gribe ind i Commuernes Styrelse; men da nu engang Staten i Tidernes Løb lidt efter lidt har ødelagt Communerne og nu endelig efterhaanden er kommen til Indsigt om, at de staae sig bedst ved at faae en større Virksomhed,

en saa stor Virksomhed som muligt, saa maa jeg indrømme, at man gjør bedst i at gaae frem lidt efter lidt i saa Henseende. Jeg anseer det for meget godt, at vi ikke have faaet noget stort og omfattende Lovarbejde i saa Henseende, men at vi have nøjedes med at faae saa en, saa en anden lille Lov, saa at vi lidt efter lidt kunne blive færdige med den nye Ordning. Et andet Spørgsmaal er det, om der ikke i dette Tilfælde kunde være gaaet noget videre, end skeet er, og jeg skal da udtale, at, hvis der af ærede Medlemmer skulde blive stillet Ændringsforslag til anden Behandling om at indskrænke Amtmandens nuværende Ret til Stemmegivning osv. i Amtsraadet, vil jeg for mit Vedkommende stemme derfor, medmindre det skulde blive mig klart, at Loven ikke vilde kunne føres igjennem med en saadan Ændring, thi i saa Fald troer jeg, man maa vise Resignation, da jeg maa ansee det for vigtigere at faae Loven ud, som den er, med de Mangler, den har, end slet ikke at faae den ud.

Beslutte: Jeg skal ikke nægte, at jeg, da jeg hørte, at der skulde indbringes et Lovforslag om den kommunale Selvstyrelse, havde troet, at vi vilde have faaet et mere omfattende Lovarbejde, og navnlig havde jeg tænkt mig, at man omtrent havde optaget det gamle Forslag fra 1861 eller 1862. Dette er nu imidlertid ikke Tilfældet, og jeg skal ikke bebrejde den ærede Regjering det, at den ikke har gjort det. Jeg troer med Regjeringen, at det ikke vilde være heldigt nu for Tiden at gaae ind paa Stridsspørgsmaalet om Repræsentationens Sammensætning, og jeg kan ogsaa forøvrigt villige de Grunde, der ere fremsatte imod at gjøre det, og navnlig den, at der just ikke har vist sig nogen sær Trang til en saadan Lov. Jeg kan derfor for mit Vedkommende ikke Andet end tiltræde den Tat, som fra flere Sider er bleven tildeelt Regjeringen, fordi den er kommen frem med et Lovforslag, der dog er et Skridt hen imod den frie Udvikling, som vi vente os. Dette forholdrer imidlertid ikke, at der kan være Et og Andet, som man kunde ønske ændret i Lovudkastet, og jeg er overbevist om, at den ærede Indenrigsminister, der i saa lang Tid og med